

Internationale beleidskaders voor onderwijs

Vlaams onderwijsbeleid

Vlor 26 februari 2019

| Hoe gaat Vlaams onderwijsbeleid om met internationale kaders?

European Qualifications Framework

Europese sleutelcompetenties

Ingrid Vanhoren - AHOVOKS

| EQF-AANBEVELING
VKS-DECREET

Aanbeveling European Qualifications Framework (EQF)

23 april 2008 (DG EAC)

22 mei 2017 (DG EMPL)

EQF-AANBEVELING 2008

Context en doelstellingen

- ▶ Europese Unie – Europese Commissie
 - Bevoegdheid lidstaten voor onderwijs
 - Uiteenlopende onderwijs- en opleidingsstelsels
- ▶ Doelstellingen Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren
 - Transparantie van kwalificaties
 - Overdraagbaarheid/uitwisselbaarheid van kwalificaties
 - Mobiliteit voor lerenden en werkenden
- ▶ Debat EQF
 - 2004-2007: consultatierondes experts en belanghebbenden
 - Parallele ontwikkelingen hoger onderwijs (Raad van Europa EHEA 2010)

EQF-AANBEVELING 2008

Kader

- ▶ Kader EQF
 - Kwalificatiekader als instrument voor classificatie van kwalificaties
 - Focus op leerresultaten, niet op input (bv. studieduur)
 - 8 niveaus van kwalificaties
 - Descriptorelementen kennis, vaardigheden en competenties
- ▶ EQF Advisory Group
 - Ondersteuning implementatie EQF
 - Mijlpalen: koppeling NQF - EQF + vermelding EQF-niveau op kwalificatiebewijzen

EQF-AANBEVELING 2017

Herziening

▶ Context

- 39 landen nemen deel aan EQF (binnen en buiten EU)
- Verschillen in type kwalificaties en koppeling van kwalificaties aan niveaus
- Verschillen in beschrijving van leerresultaten en interpretatie van begrip 'competenties'

▶ Doelstellingen herziening EQF

- Verruiming toepassingsgebied van beroepsgerichte kwalificaties naar andere types van kwalificaties
- Meer consistentie in implementatie en ontwikkeling van kwalificaties

EQF-AANBEVELING 2017

Herziening

- ▶ Kader herziening EQF
 - 8 niveaus van kwalificaties
 - Descriptorelementen kennis, vaardigheden, autonomie en verantwoordelijkheid
 - Methodologische richtlijnen voor toekenning van niveau aan kwalificaties en voor beschrijving van learning outcomes

 - Mogelijke integratie van internationale kwalificaties in NQF
 - Koppeling van NQF aan EVC en credit systemen (cf. Vlaanderen EVC-decreet)
 - Koppeling van NQF aan kwaliteitszorg (cf. Vlaanderen GKK-decreet)

Decreet Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS) 30 april 2009 (minister onderwijs en werk)

VKS-DECREET 2009

Kader

- ▶ Parallele ontwikkeling Vlaanderen met Europese ontwikkeling
 - Overleg met buitenlandse experts en belanghebbenden
 - Studies en proefprojecten
- ▶ Kader VKS
 - Kwalificatie = afgerond en ingeschaald geheel van competenties
 - Onderscheid beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties
 - Focus op leerresultaten, niet op input (studieduur)
 - 8 niveaus van kwalificaties
 - Descriptorelementen kennis, vaardigheden, context, autonomie en verantwoordelijkheid

VKS-DECREET 2009

Koppeling VKS – EQF en implementatie VKS

- ▶ Koppelingsrapport VKS – EQF (juli 2011 en update januari 2014)
 - Koppeling op basis van 10 criteria
 - Goedkeuring koppelingsrapport door EQF Advisory Group
- ▶ Implementatie en ontwikkeling VKS
 - Overheidsinstantie met Nationaal Coördinatiepunt (NCP)
 - Procedure en methodologie voor toekenning van niveau aan kwalificaties
 - Kwalificaties gekoppeld aan descriptorelementen en gebaseerd op leerresultaten
 - Vermelding EQF-niveau op kwalificatiebewijzen
 - Kwalificatiedatabank en link naar Europees platform

| AANBEVELING EUROPESE
SLEUTELCOMPETENTIES
KADERDECREET
ONDERWIJSDOELEN

Aanbeveling Europese sleutelcompetenties
18 december 2006 (DG EAC)
22 mei 2018 (DG EAC)

AANBEVELING SLEUTELCOMPETENTIES 2006

Context en doelstellingen

▶ Context

- Globalisering en internationalisering
- Constante introductie van nieuwe technologieën
- Niet alleen impact op professionele competenties, maar ook op algemene competenties

▶ Doelstellingen Europees kader inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren

- SC voor zelfontplooiing, actief burgerschap, sociale cohesie en inzetbaarheid in kennismaatschappij
- Niveau van SC in initieel onderwijs voor functioneren in samenleving, leren en werken
- SC als referentiekader voor beleidsmakers, onderwijsaanbieders, werkgevers en lerenden

AANBEVELING SLEUTELCOMPETENTIES 2006

Kader

- ▶ Sleutelcompetentie = combinatie van kennis, vaardigheden en attitudes

- ▶ Kader Europese sleutelcompetenties
 - Communicatie in de moedertaal
 - Communicatie in vreemde talen
 - Wiskundige competentie en basiscompetentie op het gebied van exacte wetenschappen en technologie
 - Digitale competenties
 - Leercompetenties
 - Sociale en burgerschapscompetenties
 - Ontwikkeling van initiatief en ondernemerschap
 - Cultureel bewustzijn en culturele expressie

AANBEVELING SLEUTELCOMPETENTIES 2018

Herziening

▶ Context

- Belang van brede transversale competenties voor functioneren in samenleving en een leven lang leren
- Belang van interdisciplinaire samenhang tussen sleutelcompetenties
- Verwijzing naar '21st Century Skills' voor 'learning and innovation', 'digital literacy' and 'career and life' (OESO)
- Verwijzing naar SDG's (VN)

▶ Debat

- 2015-2017: consultatierondes experts en belanghebbenden

AANBEVELING SLEUTELCOMPETENTIES 2018

Herziening

▶ '21st Century Skills'

→ Learning and innovation (4 C's)

- × Critical thinking and problem solving
- × Creativity and innovation
- × Communication
- × Collaboration

→ Digital literacy

- × Information literacy
- × Media literacy
- × ICT literacy

→ Career and life

- × Flexibility and adaptability
- × Initiative and self-direction
- × Social and cross-cultural interaction
- × Productivity and accountability
- × Leadership and responsibility

AANBEVELING SLEUTELCOMPETENTIES 2018

Herziening

- ▶ Kader herziening Europese sleutelcompetenties
 - Geletterdheid
 - Meertaligheid
 - Wiskundige competentie en competentie in wetenschap, technologie en techniek
 - Digitale competentie
 - Persoonlijke, sociale en leren-om-te-lerencompetentie
 - Burgerschapscompetentie
 - Ondernemerscompetentie
 - Competentie inzake cultureel bewustzijn en culturele expressie

Kaderdecreet onderwijsdoelen 26 januari 2018

KADERDECREET ONDERWIJSDOELEN 2018

Implementatie sleutelcompetenties

- ▶ Parallele ontwikkeling Vlaanderen met Europese ontwikkeling
- ▶ Context: eindtermendebat
 - Maatschappelijke eindtermendebat 'Van LeRensbelang?' (2016)
 - Adviezen strategische adviesraden en scholierenrapport (2016)
 - Vlaams en internationaal onderzoek (KU Leuven en OESO) (2016)
 - Parlementair eindtermendebat (2016-2018)

KADERDECREET ONDERWIJSDOELLEN 2018

Vlaamse sleutelcompetenties

► Kader: 16 sleutelcompetenties

1. competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid;
2. competenties in het Nederlands;
3. competenties in andere talen;
4. digitale competentie en mediawijsheid;
5. sociaal-relatieve competenties;
6. competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie;
7. burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven;
8. competenties met betrekking tot historisch bewustzijn;
9. competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn;
10. competenties inzake duurzaamheid;
11. economische en financiële competenties;
12. juridische competenties;
13. leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeemdenken, informatieverwerking en samenwerken;
14. zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid;
15. ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties;
16. cultureel bewustzijn en culturele expressie.

KADERDECREET ONDERWIJSDOELLEN 2018

Implementatie sleutelcompetenties

- ▶ Referentiekaders voor ontwikkeling eindtermen
 - Europese sleutelcompetenties
 - Vlaamse sleutelcompetenties
 - Internationale en Europese referentiekaders (bv. VN, WHO, DigiComp, EntreComp)
- ▶ Implementatie sleutelcompetenties
 - Referentiekader = ordeningskader dat inhoudelijk gekoppeld is aan een bepaalde sleutelcompetentie en een bepaald wetenschapsgebied afbakt
 - Referentiekader als basis voor de formulering van bouwstenen en onderwijsdoelen in ontwikkelcommissies

Meer informatie

Ingrid Vanhoren

ingrid.vanhoren@ond.vlaanderen.be

Website Vlaamse kwalificatiestructuur

<https://www.vlaamsekwalficatiestructuur.be/>

Website onderwijsdoelen

<https://www.onderwijsdoelen.be/>

Nieuwsbrief Kwalificaties en Curriculum

[https://us17.campaign-
archive.com/home/?u=77e3931e1737a571e378a875d&id=8e21ed168b](https://us17.campaign-archive.com/home/?u=77e3931e1737a571e378a875d&id=8e21ed168b)